VIII kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego (nr 16)**

z dnia 18 lipca 2019 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego (nr 16)

18 lipca 2019 r.

Komisja Nadzwyczajna do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego, obradująca pod przewodnictwem poseł **Anny Milczanowskiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks wyborczy (druk nr 3662).

W posiedzeniu udział wzięli: **Magdalena Pietrzak** szef Krajowego Biura Wyborczego, **Lech Gajzler** dyrektor zespół prawnego i organizacyjnego wyborów KBW.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agnieszka Grybska** i **Dariusz Myrcha** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Wojciech Miller** i **Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Otwieram posiedzenie Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw z zakresu prawa wyborczego. Stwierdzam kworum dzisiejszego posiedzenia. Witam wszystkie osoby uczestniczące w posiedzeniu, państwa parlamentarzystów, ale także osoby zaproszone. Jest z nami pani minister Magdalena Pietrzak, witamy bardzo serdecznie, i pan Lech Gajzler z Krajowego Biura Wyborczego.

Porządek dzisiejszego posiedzenia państwo otrzymali. Czy są uwagi do porządku? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do rozpatrzenia poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks wyborczy, druk nr 3662. Informuję, że pierwsze czytanie wymienionego projektu odbyło się na posiedzeniu Sejmu. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w sprawie projektu? Bardzo proszę, pan poseł Szymański i pan poseł Witczak.

Poseł Tomasz Szymański (PO-KO):

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, faktycznie wczoraj przyszło nam zmierzyć się z projektem o charakterze technicznym, bo nie ma co ukrywać, że to jest konsekwencja zmian, jakie zaszły na mocy ustawy o Sądzie Najwyższym z 3 kwietnia 2018 r. Kodeks wybiorczy według państwa projektodawców należało dostosować do tych zmian, o których powiedziałem. Konsekwencją zmian jest powołanie dwóch izb: Izby Dyscyplinarnej oraz Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych. Ta druga izba jest kluczowa w tym projekcie, bo to właśnie ta izba będzie orzekała o ważności wyborów przeprowadzonych w Polsce.

Szanowni państwo, nie byłoby tutaj nic nadzwyczajnego, ale od samego początku zmian w sądownictwie, które państwo przeprowadzili, w formie, w jakiej to zrobiliście, kontestujemy sposób, w jaki to zrobiliście. Sposób legalności, sposób procedury wyboru tychże sędziów i styl, w jakim to zrobiliście. Istnieją poważne wątpliwości w przestrzeni publicznej, ale też prawnej, co do procedury wyboru oraz legalności sędziów orzekających w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych. Wysoka Komisjo, to ta izba w pełnym składzie złożona z sędziów Krajowej Rady Sądownictwa, a także przedstawicieli ministra sprawiedliwości, będzie orzekała – jeszcze raz mówię – o ważności wyborów w Polsce.

Mamy tutaj dwie istotne sprawy, które są konsekwencją albo mogą być konsekwencją przyjęcia przez nas tejże ustawy. 7 czerwca sami sędziowie Sądu Najwyższego przesłali do Trybunału Konstytucyjnego pytanie dotyczące zgodności z konstytucją powołania

i dopuszczających wnioski o wyłączenie sędziów wyłonionych w postępowaniu przez Krajową Radę Sądowniczą.

Po drugie, w Trybunale Sprawiedliwości UE toczy się postępowanie dotyczące wydania orzeczenia w trybie prejudycjalnym w sprawach połączonych. Szanowni państwo, trzeba sobie zadać podstawowe pytanie: Co się stanie, jeżeli my przyjmiemy państwa poselski projekt ustawy, gdy Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w myśl Sądu Najwyższego, w myśl traktatów unijnych, okaże się, że nie jest sądem? Wszystkie decyzje i wszystkie działania zostaną uznane za nieistniejące. Cóż się wówczas stanie z wynikami wyborów? Jak będzie funkcjonował urząd prezydenta? Jak będzie funkcjonował Sejm? Dlatego nasze obawy są daleko idące, ponieważ ta zgoła bardzo techniczna zmiana, która ingeruje w Kodeks wyborczy, dopisuje tę izbę, może spowodować bardzo poważne konsekwencje.

My kontestujemy w ogóle, co do zasady, powołanie dwóch izb, kontestowaliśmy i cały czas uznajemy to za nielegalne – sposób powołania KRS, a że Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych składa się właśnie z członków KRS i Ministerstwa Sprawiedliwości, dla nas to rozwiązanie jest absolutnie nie do przyjęcia. Poza tym, szanowni państwo, zostały nam trzy miesiące do wyborów. Dlaczego teraz to robimy? To jest bardzo ważne pytanie. Dlatego nasze obawy są daleko idące. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo, panie pośle. Proszę, pan przewodniczący Mariusz Witczak.

Poseł Mariusz Witczak (PO-KO):

Dziękuję serdecznie, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, ja absolutnie w takim samym duchu co pan poseł Szymański. Chcę powiedzieć, że to jest sytuacja niedopuszczalna. My dzisiaj mówimy o rzeczy, która jest krytyczna, to znaczy, to tak jakbyśmy na Komisji Obrony Narodowej w państwie, które posiada broń atomową, dyskutowali, komu dać kody dostępności do uruchomienia głowic jądrowych. To jest dla demokracji krytyczne. W naszej ocenie jest to rzecz niedopuszczalna.

Cała batalia, która toczyła się o Sąd Najwyższy, pokazuje, jakie były intencje polityczne partii, która dzisiaj sprawuje władzę. Charakter tych zmian był od początku niekonstytucyjny, a tak naprawdę rozpoczął się od próby zmiany prezes Sądu Najwyższego. Koncepcją na ucieczkę od decyzji pierwszej prezes Sądu Najwyższego jest tworzenie jakichś hybryd w Sądzie Najwyższym, które mają przejmować kompetencje dobrze ugruntowane i dobrze w kategoriach niezawisłości i niezależności wypróbowane przez ostatnie lata. Wszyscy to państwu wytykają: eksperci, prawnicy, struktury UE, decyzje sądów europejskich, a one są jeszcze w niektórych obszarach przed nami, dlatego że wczoraj, chcę przypomnieć, Komisja Europejska podtrzymała swoje wątpliwości co do braku praworządności w Polsce, uruchomiła tak zwany drugi szczebel, który wiedzie nas wprost do sankcji, do procedury sankcyjnej, ponieważ cały czas w świetle ekspertów europejskich mamy problemy z praworządnością albo zaczyna nam brakować praworządności w kategoriach standardów europejskich. I dalej państwo brną w zmiany najważniejszej instytucji w kategoriach wymiaru sprawiedliwości i orzekania o kwestiach zgodności z prawem i o decyzjach, które dają wykładnię dla sądownictwa. Dalej brną państwo w zmiany Sądu Najwyższego. Ale przy tej okazji załatwiacie rzecz, jeszcze raz chce podkreślić, krytyczną dla funkcjonowania demokracji w Polsce, czyli oddajecie w ręce osób, które z naruszeniem prawa zostały powołane w skład Sądu Najwyższego, decyzje o ważności bądź braku ważności wyborów w Polsce. Jest to sytuacja niedopuszczalna.

Wnosimy wspólnie, jako przedstawiciele Platformy Obywatelskiej w tej Komisji, o odrzucenie tego projektu i prosimy panią przewodniczącą, żeby taki wniosek w pierwszej kolejności przegłosować. Nie ukrywam, że będziemy alarmowali w tej sprawie, dlatego że to jest grzebanie przy najważniejszych sprawach, które dotyczą elementarnych zasad funkcjonowania demokracji w Polsce. Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Proszę, pan poseł Protas.

Poseł Jacek Protas (PO-KO):

Szanowni państwo, próbujecie przyzwyczaić zarówno Sejm, jak i społeczeństwo polskie, że ordynacja wyborcza jest zwykłą ustawą, która można zmienić w ciągu kilku godzin. To po pierwsze. A po drugie, że można ją dowolnie modelować tuż przed ogłoszeniem kolejnych wyborów. Wielokrotnie podkreślaliśmy przy poprzednim procedowaniu przed wyborami samorządowymi, potem do Parlamentu Europejskiego, że niedopuszczalne jest zgodnie z konstytucją grzebanie czy zmiany w ordynacji tuż przed wyborami. Chcę bardzo mocno ten wątek podkreślić i zaakcentować, że pomijając treść merytoryczną tego przedłożenia, niedopuszczalne jest, ażeby praktycznie miesiąc przed ogłoszeniem wyborów takie decyzje podejmować i takie zmiany wprowadzać.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Bardzo serdecznie dziękuję. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie.

Przechodzimy do szczegółowego rozpatrzenia projektu. Czy do tytułu projektu są uwagi?

Był wniosek formalny zgłoszony? Dobrze, przepraszam, panie przewodniczący. Przechodzimy do wniosku formalnego. Pan przewodniczący Witczak zgłosił wniosek formalny o odrzucenie projektu ustawy w całości.

Kto z państwa jest za przyjęciem wniosku zgłoszonego przez pana Witczaka? (3) Kto jest przeciw? (8) Kto się wstrzymał? (0)

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za trzy, przeciw osiem, zero wstrzymujących.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Wniosek zgłoszony przez pana przewodniczącego Witczaka nie przeszedł. Proszę państwa, przechodzimy do rozpatrzenia szczegółowego projektu.

Tytuł projektu. Czy są uwagi do tytułu projektu? Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi? Nikt nie wnosi uwag, w związku z tym tytuł zostaje przyjęty.

Przechodzimy do art. 1. Czy są uwagi do art. 1 zdanie wstępne? Tak. Bardzo proszę, pan mecenas.

Legislator z Biura Legislacyjnego Wojciech Miller:

Pani przewodnicząca, nie tyle co do wprowadzenia, do wyliczenia, ale co do całego art. 1, jeśli mogę.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Bardzo proszę.

Legislator z BL Wojciech Miller:

Chcielibyśmy się odnieść do kwestii kompletności projektu. Projekt zakłada zmiany dwóch przepisów ustawy Kodeks wyborczy, art. 244 i art. 324. Zmiany polegają na tym, że w przepisie odpowiednio dotyczącym stwierdzania ważności wyboru do Sejmu, jak i w przepisie dotyczącym stwierdzania ważności wyboru prezydenta, wskazane zostanie, że Sąd Najwyższy rozstrzyga o ważności tych wyborów w składzie całej Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych. W projekcie nie zawarto jednak innych zmian przepisów Kodeksu wyborczego, w których wskazana jest nieistniejąca na podstawie obowiązującego stanu prawnego Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych. To są art. 250 § 2, art. 282 § 2 oraz art. 367 § 2. Dodatkowo izba ta wskazana jest w art. 35 ustawy o referendum ogólnokrajowym. W naszej ocenie, właśnie ze względu na kompletność tej regulacji i zmian, należałoby rozważyć również dokonanie zmian w przepisach przeze mnie wskazanych.

Jednocześnie zwrócilibyśmy państwu uwagę na przyjęcie innej konstrukcji, jeśli chodzi o przepisy Kodeksu wyborczego, w których wskazywany jest Sąd Najwyższy w kontekście właściwości dotyczącej stwierdzania ważności wyborów bądź też wskazywana jest właściwość Sądu Najwyższego w innych sprawach. Wydaje się, że właściwszą konstrukcja byłoby posługiwanie się w przepisach Kodeksu wyborczego pojęciem właściwej izby, gdyż ta właściwość Sądu Najwyższego, poszczególnych izb, wynika z ustawy o Sądzie

Najwyższym. Pod państwa rozwagę poddajemy możliwość przyjęcia takiej konstrukcji. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pani poseł wnioskodawca, proszę.

Poseł Anna Kwiecień (PiS):
Zaproponowane przez Biuro Legislacyjne poprawki wydają się zasadne. Uważam, że powinny być przyjęte.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Czy pani minister z Krajowego Biura? Bardzo proszę.

Szef Krajowego Biura Wyborczego Magdalena Pietrzak:
Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, my również uznajemy, tak jak BL, za zasadne przyjęcie tych zmian proponowanych przez BL.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Proszę państwa, będziemy teraz pracować nad zmianą pierwszą. W związku z tym, po wypowiedzi pana mecenasa, i wiem, że BL zgłosiło kilka poprawek, ale poprawki też ja mam dwie do zaproponowania państwu, chcę się zwrócić jeszcze raz do Biura, bo nie było uwag do tytułu, ale w związku z tym, co pan mecenas powiedział, jednak poprawka będzie dotyczyła również tytułu.

Legislator z BL Wojciech Miller:
Jeżeli w wyniku poprawki projekt zostanie uzupełniony o zmianę w ustawie o referendum ogólnokrajowym, to konsekwencją będzie oczywiście zmiana tytułu, tak aby uwzględnić zmiany w tejże ustawie w tytule ustawy zmieniającej.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dobrze. Czyli, proszę państwa, przechodzimy do zmiany pierwszej. Bardzo proszę o poprawkę, którą mają panowie do zaproponowania.

Legislator z BL Wojciech Miller:
Ta propozycja zakłada nadanie brzmienia całemu art. 1, to jest objęcie tą poprawką wszystkich zmian w ustawie Kodeks wyborczy.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Przejmę tę poprawkę. Czy możemy ją podać państwu posłom? Mamy ksero na sali.

Legislator z BL Wojciech Miller:
Uzupełniająco, ta propozycja zakłada również dodanie artykułu, w którym przewidziana jest zmiana w ustawie o referendum ogólnokrajowym.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dobrze. Poprawka pierwsza będzie się łączyła z poprawką trzecią. Mamy jeszcze poprawkę drugą. Czyli przejmuję te trzy poprawki. A poprawka, którą ja zgłaszam do zmiany pierwszej, a mianowicie, żeby po art. 1a, który zostaje jedną z poprawek przez panów mecenasów zgłoszony, dodać art. 1b w brzmieniu: „Art. 1b Do postępowania w sprawie stwierdzenia ważności wyborów do Parlamentu Europejskiego niezakończonego przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, art. 244 ustawy zmienianej w art. 1 stosuje się w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą”. Panowie mecenasi?

Legislator z BL Wojciech Miller:
Jeśli chodzi o kwestie legislacyjne, to do tej poprawki nie zgłaszamy uwag, natomiast w kontekście przepisów o wejściu w życie będziemy się chcieli do tego przepisu odnieść.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Czy państwo posłowie mają przed sobą poprawkę nr 1? Poprawkę nr 2? Poprawkę nr 3? Tak. Proszę jeszcze poprawki nr 4 i 5 dostarczyć posłom.

Proszę państwa, mamy poprawkę zgłoszona przez BL, którą przejęłam. Art. 1 ulega całkowitej zmianie w stosunku do projektu ustawy. Mają państwo posłowie przed sobą

ten art. 1. Czy życzą sobie państwo, żebym czytała brzmienie tego artykułu? Nie. Czy ktoś z państwa wnosi uwagi?

Poseł Tomasz Szymański (PO-KO):

Mam pytanie, czy to nie zmieni charakteru całego przedłożenia, szanowni państwo, bo to jest, sama pani przewodnicząca wskazała, że diametralnie zmieniamy zapisy, który pierwotnie państwo wczoraj przedłożyli.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Nie użyłam takiego sformułowania, panie pośle. Tak jak powiedział pan mecenas w swoim wystąpieniu, te zmiany będą bardziej kompatybilne z zapisami, jakie są ujęte w Kodeksie wyborczym. Bardzo proszę, panowie mecenasi, gdyby zechcieli panowie odpowiedzieć panu posłowi Szymańskiemu.

Legislator z BL Wojciech Miller:

Przyjęcie tej poprawki, w naszej ocenie, nie zmienia merytorycznie przedłożenia, natomiast dodatkowe zmiany, o których powiedzieliśmy, przewidziane w tej propozycji, tak jak powiedziałem wcześniej , dotyczą jedynie zastąpienia przywołanej w przepisach Kodeksu wyborczego nieistniejącej izby Sądu Najwyższego, nawet nie tyle zastąpienie, bo przy tej konstrukcji już jakby tej konstrukcji nie powołujemy, co po prostu usunięcie tej nieistniejącej izby z przepisów, natomiast merytorycznie w naszej ocenie nie zmienia to tych przepisów. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę państwa, czy są jeszcze inne uwagi? Nie ma. Czy jest sprzeciw wobec przyjęcia poprawek związanych z art. 1 i z nadaniem brzmienia art. 1, o wprowadzenie do art. 1 zapisu art. 1a i poprawki, którą zgłaszałam, aby przy art. 1 wprowadzić jeszcze art. 1b. Czy mamy głosować?

Legislator z BL Wojciech Miller:

Sugerowalibyśmy, aby państwo w tej chwili rozstrzygnęli poprawkę pierwszą i poprawkę zapowiadającą zmianę w ustawie o referendum ogólnokrajowym, gdyż te poprawki się łączą.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Czyli poprawka pierwsza z trzecią?

Legislator z BL Wojciech Miller:

Pierwsza z drugą. Natomiast kwestia przepisu przejściowego osobno.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dobrze. W takim razie będziemy głosować, proszę państwa, bo to bardziej uporządkuje.

Kto z państwa jest za przyjęciem poprawki pierwszej i poprawki drugiej zgłoszonych przez BL, przejętych przeze mnie? (8) Kto jest przeciw? (3) Kto się wstrzymał? (0)

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za osiem, przeciw trzy, zero wstrzymujących.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Teraz przechodzimy do poprawki trzeciej. Panowie mecenasi.

Legislator z BL Wojciech Miller:

Rozumiem, że poprawka trzecia to poprawka zakładająca dodanie art. 1b.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Tak. Bardzo proszę, kto z państwa jest za przyjęciem poprawki trzeciej, czyli dodaniem art. 1b, którą ja zgłosiłam? (8) Kto jest przeciw? (3) Kto się wstrzymał? (0)

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:

Za osiem, przeciw trzy, zero wstrzymujących.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Proszę państwa, przechodzimy do przegłosowania całego art. 1.

Legislator z BL Wojciech Miller:

Nie ma takiej potrzeby. Będą państwo rozstrzygać o całości.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dobrze. Czyli przechodzimy do zmiany drugiej, art. 2. Mam poprawkę do tej zmiany, a mianowicie brzmi ona: „Art. 2 otrzymuje brzmienie: Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po ogłoszeniu". Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator z BL Wojciech Miller:

W odniesieniu do tej poprawki chcielibyśmy zwrócić uwagę, że ona zakłada skrócenie okresu *vacatio legis*. W przedłożeniu przewidziany jest czternastodniowy okres *vacatio legis*, czyli okres minimalny, który wynika z ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych oraz niektórych innych aktów prawnych. Oczywiście ta ustawa przewiduje możliwość skrócenia okresu *vacatio legis*, jak również wejście ustawy z dniem ogłoszenia czy z dniem następującym po dniu ogłoszenia, przy czym muszą zachodzić określone w tej ustawie przesłanki, tj. jeśli wymaga tego ważny interes państwa, nie mogą się temu również przeciwstawiać zasady demokratycznego państwa prawnego, tak że każdorazowo decyzja o skróceniu *vacatio legis* wymaga przeprowadzenia analizy co do spełnienia tychże przesłanek.

Jeszcze w tym kontekście, tj. przepisów o wejściu w życie, niezależnie od tego, czy mamy do czynienia z czternastodniowym okresem *vacatio legis*, który jest zaproponowany w projekcie, czy państwo przyjmą poprawkę skracającą *vacatio legis* do dnia następującego po dniu ogłoszenia, chcielibyśmy zwrócić uwagę, że w odniesieniu do zmian prawa wyborczego Trybunał Konstytucyjny formułuje zasady tak zwanej ciszy legislacyjnej, czyli niewprowadzania istotnych zmian w prawie wyborczym w okresie sześciu miesięcy poprzedzających pierwszą czynność wyborczą, przez którą, przy pewnych różnicach w samym orzecznictwie należy rozumieć zarządzenie wyborów, w odniesieniu do wyborów do Sejmu i Senatu, jak również wyborów do PE, które odbyły się w maju tego roku. Z całą pewnością jesteśmy już w tym okresie w odniesieniu do wyborów do Sejmu i do Senatu. Ten okres rozpoczął się 14 lutego. Tak więc zgodnie z orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego w tym okresie nie należy wprowadzać istotnych zmian w prawie wyborczym.

Kolejną rzeczą, która wymaga ustalenia, jest kwestia istotności zmiany. Tutaj Trybunał Konstytucyjny nie wskazuje zamkniętego katalogu tych zmian, które należy traktować jako istotne. Wskazuje je w charakterze pewnych przykładów pewnego rodzaju zmian.

Natomiast w odniesieniu do zmian zaproponowanych w projekcie, to jest zmiany składu Sądu Najwyższego, który rozstrzygał będzie o ważności wyborów, bo przypomnę, że w wyniku tejże nowelizacji skład trzyosobowy zostanie zastąpiony składem pełnej izby, można mieć co najmniej poważne wątpliwości, czy ta zmiana ma charakter istotny. Pewnie zasadne by było zasięgnięcie dodatkowej opinii dotyczącej szczegółowo tej kwestii. Natomiast, tak jak powiedziałem, ta wątpliwość musi wybrzmieć, i to zarówno w odniesieniu do tej zmiany dotyczącej składu orzekającego o rozstrzygnięciu ważności wyborów do Sejmu i Senatu, jak również w odniesieniu do przepisu przejściowego, zgodnie z którym sprawy niezakończone, dotyczące wyborów do PE, będą również rozstrzygane w zmienionym składzie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan przewodniczący Witczak. Będę chciała, żeby jeszcze Krajowe Biuro Wyborcze odniosło się do poprawki zgłoszonej przeze mnie, przez mój klub. Proszę uprzejmie.

Poseł Mariusz Witczak (PO-KO):

Dziękuję, pani przewodnicząca, te kwestie, o których mówił przed chwilą pan mecenas, są dla nas wszystkich oczywiste. To jest bardzo poważna ingerencja. Na moment odkładam na bok niekonstytucyjne zmiany w Sądzie Najwyższym i niezgodność z konstytucją, jeżeli chodzi o powoływanie przez KRS, niekonstytucyjny KRS, o zgrozo, składu tych izb

po zmianach w ustawie o Sądzie Najwyższym. Na moment to odkładam, ale to też jest rzecz niezwykle ważna.

Ale jeżeli chodzi o ingerencję w Kodeks wyborczy zgodnie z orzeczeniem, bardzo poważną, krytyczną, być może najważniejszą, bo co może być ważniejsze w Kodeksie wyborczym od tego, kto stwierdza, czy wybory są ważne, czy nie. Proszę mi powiedzieć, co może być ważniejszego w Kodeksie wyborczym? Mówimy o kodeksie i mówimy o procedurze, a nie w sensie podmiotowym. Mówimy o procedurze. Ja nie znajduję rzeczy ważniejszej od tego, jak właśnie kwestia stwierdzania ważności wyborów.

Przecież wszyscy wiemy. Pan mecenas był elegancki i subtelny, zwrócił uwagę na niezgodne z konstytucją zmiany i głęboką ingerencję nieomal w przededniu wyborów, bo prezydent ma czas do 14 sierpnia de facto na formalne ogłoszenie wyborów. Ale może to zrobić jutro. Nie ma żadnego problemu, żeby jutro prezydent ogłosił wybory. A my dzisiaj dokonujemy zmian w Kodeksie wyborczym o charakterze najważniejszym. To nawet nie jest skandal. To jest, szanowni państwo, rzecz, o której być może za chwilę usłyszymy w międzynarodowych rozgłośniach. To jest rzecz niesamowita. Bardzo proszę, żeby się państwo opamiętali. Powinniśmy wyrzucić do kosza te wszystkie zmiany, a w przyszłości mam nadzieję, że po wyborach parlamentarnych można wrócić do naprawy wszystkich kwestii. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jeszcze z państwa? Bardzo proszę panią minister.

Szef Krajowego Biura Wyborczego Magdalena Pietrzak:

Pani przewodnicząca, szanowna Komisjo, Państwowa Komisja Wyborcza przedstawiała już swoje stanowisko, że tego typu zagadnienia to są kwestie procedury w zakresie postępowania przed Sądem Najwyższym i powinny być uregulowane w ustawie o Sądzie Najwyższym, ale ponieważ póki co te procedury pozostają w Kodeksie wyborczym, to niezbędne się stało przywrócenie zapisu o składzie izby, w którym będzie podejmowana przez Sąd Najwyższy uchwała o ważności wyborów. Chodzi o pełny skład właściwej izby. Poprzednia to była Izba Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych, a od 2017 roku zgodnie z ustawą jest to Izba Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych.

Podobnie został sformułowany przepis art. 324, stwierdzający ważność wyborów Prezydenta RP. Art. 324 stanowi, że uchwała Sądu Najwyższego podejmowana jest w składzie pełnej izby. Niezbędne zatem stało się ujednolicenie nazewnictwa w pozostałych przepisach Kodeksu wyborczego, tak jak panowie z BL tutaj uzasadniali.

Może jeszcze jedna taka uwaga, która być może wyjaśni procedowane kwestie, że jeżeli państwo nie dokonają tych zmian, to decyzję w przedmiocie ważności wyborów podejmie Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów tej samej izby, gdyż to ona jest właściwa zgodnie z ustawą do rozstrzygania spraw publicznych. Zatem naszym zdaniem wprowadzenie przepisu dotyczącego składu, to jest ustalenie, że o ważności wyborów orzeka pełny skład izby, jest zasadne.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):

Dziękuję bardzo. Stąd też wprowadzenie takiej poprawki przeze mnie. Każdy interpretuje na swój sposób. Już, momencik, panie przewodniczący. Również wypowiedź dzisiaj BL. Zgadzam się z tym, co powiedziała pani minister, ale zgadzam się również z tym, co powiedział pan mecenas, który mówił w swojej wypowiedzi, że katalog istotności zmian nie jest katalogiem zamkniętym i aż tak szczegółowo nie określa, jakie zmiany możemy wprowadzać w Kodeksie wyborczym. Bardzo proszę, pan przewodniczący Witczak, pan poseł Szymański.

Poseł Mariusz Witczak (PO-KO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Krótko. My dzisiaj decydujemy o rzeczy, która jest niezgodna z konstytucją, ponieważ złamane są terminy dotyczące poważnej ingerencji w Kodeks wyborczy. To jest jedna perspektywa. A drugą perspektywą jest to, że głosowaliśmy przeciwko wszelkim zmianom, które były wprowadzane we wszystkich nowelach, które państwo robili w Kodeksie wyborczym. Wtedy też alarmowaliśmy, że te zmiany mają charakter toksyczny. Alarmowaliśmy wtedy, kiedy były podejmowane próby zmiany

ustroju Sądu Najwyższego, wszystkich innych ustaw dotyczących praworządności w Polsce. Więc dzisiaj dyskusja o tym, że w rachunku ciągnionym mamy wpuszczanie toksyn w rozmaite ustawy, dyskusja, jak teraz między toksynami się poruszać, jest dyskusją wtórną. Dlatego, że kiedyś został popełniony błąd. Jeżeli się dobrze słuchamy, to chodzi o to, żebyśmy naprawiali błędy w taki sposób, żeby uzdrowić organizm, a nie dyskutować o tym, jak wyglądają toksyny w rachunku ciągnionym, i jeszcze w ramach toksycznych zmian państwo popełnialiście błędy i dzisiaj próbujecie toksyczne zmiany naprawiać inną toksyną. To jest o tym dyskusja.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Pan poseł Szymański.

Poseł Tomasz Szymański (PO-KO):
Wysoka Komisjo, tak zwane pierwotne przedłożenie, nad którym wczoraj pracowaliśmy o godzinie 1.00 w nocy w Sejmie do dzisiejszego, to jest praktycznie zupełnie inny projekt. Ale mnie coś innego przeraża. Dziękuję bardzo za te informacje, panie mecenasie, dotyczące szczegółów poprawek, które pani przewodnicząca wniosła, twierdząc teraz, przed chwileczką, że katalog przesłanek, o których mówił pan mecenas, nie jest zamknięty i ma charakter otwarty. Tak pani powiedziała, prawda? O istotności przesłanek. Tutaj moje pytanie, jakie zaszły przesłanki, pani przewodnicząca, w zakresie poprawki nr 3 dotyczącej minimalnego okresu *vacatio legis*, które, jak wiemy, wynosi 14 dni? Czy te przesłanki miały charakter ważnego interesu państwa czy też zostały naruszone jakiekolwiek zasady demokratycznego państwa prawa? Cóż państwem kieruje, że zmieniliście tak diametralnie, tak znacząco okres stosowania ustawy? Bo to naprawdę wydaje się już absolutnie groźne i niebezpieczne. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. W uzasadnieniu do poprawki mają państwo napisane, że rzeczywiście okres *vacatio legis* podyktowany jest ważnym interesem państwa i wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego.

Proszę państwa, czy ktoś jeszcze chce zabrać głos odnośnie do zmiany drugiej w art. 2? Nie widzę. W związku z tym przechodzimy do głosowania.

Kto z państwa jest za przyjęciem art. 2 ze zmianą drugą, z poprawką, która zgłoszona została przez klub Prawo i Sprawiedliwości, którą państwu odczytałam i którą mają państwo przed sobą? (8) Kto jest przeciw? (3) Kto się wstrzymał? (0)

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za osiem, przeciw trzy, zero wstrzymujących.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję. Proszę państwa, szanowni panowie mecenasi, teraz chciałabym jeszcze dopytać o tytuł ustawy, czy mamy go za sobą.

Legislator z BL Wojciech Miller:
Tak. Tak jak powiedziałem wcześniej, traktujemy zmianę tytułu jako konsekwencję przyjęcia zmiany w ustawie o referendum ogólnokrajowym. Jest to konieczna techniczna zmiana, wynikająca z zasad techniki prawodawczej.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Ponieważ przyjęliśmy wszystkie poprawki zaproponowane przez państwa, w związku z tym przechodzę teraz do głosowania nad całością projektu ustawy.

Kto z państwa jest za przyjęciem całości projektu ustawy wraz ze zmianami i poprawkami zgłoszonymi do tych zmian i przyjętymi na dzisiejszym posiedzeniu? (8) Kto jest przeciw? (3) Kto się wstrzymał? (0)

Sekretarz Komisji Dariusz Myrcha:
Za osiem, przeciw trzy, zero wstrzymujących.

Przewodnicząca poseł Anna Milczanowska (PiS):
Dziękuję bardzo. Stwierdzam, że Komisja przyjęła sprawozdanie. Pozostaje nam wybór posła sprawozdawcy. Jeżeli mogę, to chciałabym zgłosić swoją osobę. Czy jest sprzeciw?

Nie. Dziękuję bardzo. Albo, przepraszam, czy jest inna kandydatura? Nie ma. Sprzeciwu nie słyszę.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzisiejszego posiedzenia. Dziękuję państwu za przybycie na Komisję. Zamykam posiedzenie Komisji.